

SPRAWOZDANIE

z działalności Towarzystwa Dobroczynności w Radomiu

za okres od 1-go stycznia do 31-go grudnia 1927 roku.

Składając poniższe sprawozdanie rachunkowe z krótką charakterystyką działalności i sprawozdaniami rachunkowymi poszczególnych Ochron i Instytucji pod egidą Towarzystwa działających, Zarząd zaznacza że: 1) działalność Towarzystwa w roku sprawozdawczym zaznaczyła się głównie doprowadzeniem do końca budowy gmachu przy ul. Świeżej kosztem 7271 zł. 17 gr. oraz przeprowadzeniem gruntownego remontu i kanalizacji w gmachu własnym przy ulicy Stare Miasto kosztem 7676 zł. 60 gr. i 2) że powyższe inwestycje zmusiły Zarząd do sprzedaży na mocy decyzji Ogólnego Zebrania Zarządowi Poczty i Telegrafów nie frontowej części placu przy ul. Plac 3-go Maja za sumę 23280 zł., oraz do zaciągnięcia z Magistratu m. Radomia bezprocentowej pożyczki w sumie 2582 zł. 81 gr. spłacanej ratami przez potrącenie należnych Towarzystwu procentów od lokaty hipotecznej, 3) że przez włączenie do szacunku nieruchomości Towarzystwa sum wydatkowanych na wykończenie budowy i remont kapitalny, szacunek tych nieruchomości uległ zwiększeniu, a z drugiej strony wobec sprzedaży części placu przy ul. Plac 3-go Maja ustalony uprzednio szacunek placu 45780 złotych uległ zmniejszeniu o sumę 23280 zł. 4) że tem niemniej wobec doliczenia do lokat hipotecznych należnych za 5 lat procentów, oraz wobec podniesienia się ceny giełdowej papierów wartościowych, czysta wartość należącego do Tow. Dobr. majątku w porównaniu z rokiem ubiegłym uległa pewnemu powiększeniu (w roku 1926—267579 zł. 08 gr., w roku zaś 1927—269869 zł. 35 gr.); 5) że stale przeprowadzana tendencja oparcia środków Tow. na stałych wpływach bez konieczności uciekania się do t. zw. imprez dochodowych miała swój wyraz w zwiększeniu liczby członków (w roku 1926 Tow. liczyło 462 członków, w roku sprawozdawczym 474 członków z nadmienieniem, że 100 członków, którzy opłacają składkę członkowską niższą od uchwalonej przez Ogólne Zebranie, zaliczono do ofiarodawców, wobec czego liczba członków powiększyła się o 112 osób), w znacznym powiększeniu dochodów z pracy zarobkowej, (w ochronie II ejczyści dochód z przemysłu 20306 zł. 61 gr.), oraz w opodatkowaniu się pewnej liczby osób na rzecz Tow. Dobr. ponad normę zwykłej składki członkowskiej. Główny ciężar pracy, a więc i zasługa prowadzenia w roku sprawozdawczym 2-ch ochron dla pensjonarzy stałych, 2-ch ochron dla dzieci przychodnich, Przytułku dla starców i schroniska dla emerytek spadały na miejscowe zarządy tych Zakładów i Kongregacje Sióstr Miłosierdzia oraz Niepokalanek z całym poświęceniem przy zakładach tych pracujących.

Sprawozdanie ujęte zostało w następujące działy: 1) Majątek Tow. Dobr. 2) Zarząd Główny i ogólne zestawienie rachunkowe, 3) Ochrona I-sza, (Dom Sierot św. Antoniego), 4) Dom Pracy św. Rodziny, w skład którego wchodzi: Ochrona II-ga (Dom Sierot św. Rodziny), Ochrona IV-ta Przytułek dla Starców i Schronisko dla Emerytek, 5) Ochrona III-cia dla dzieci przychodnich, 6) Ruch Członów, 7) Budżet na rok 1928.

Do niniejszego sprawozdania dołącza się protokoły Komisji Rewizyjnej.

Majątek Towarzystwa Dobroczynności, podług inwentarza sporządzonego dnia 31 grudnia 1927 r.

Aktywa:

NIERUCHOMOŚCI:

Posesja na Starem Mieście	zł. 21,200.—	
Kapitalny remont	zł. 7,676.60	zł. 28,876.60
Plac przy ulicy 3-go Maja.	zł. 45,780.—	
Sprzedano	zł. 23,280.—	zł. 22,500.—
Posesja przy ulicy Świeżej	zł. 167,300.—	
Na wykończenie budowy	zł. 7,271.17	zł. 174,571.17
		zł. 225,947.77

PAPIERY PROCENTOWE:

4½% listy zastawne ziemsk.	zł. 38,280 à 57	zł. 21,819.60
5% Pożyczka Konwersyjna	zł. 478 à 66	zł. 315.48
		zł. 22,135.08

LOKACJE HIPOTECZNE:

Na posesji Saskiego Nr. hipoteczny 322	zł. 3,242.68	
" " sukcesorów Ajfra Nr. hipoteczny 254	zł. 997.50	
" " Magistr. Nr. hip. 634 było	zł. 10,833.—	
dopisano 6% za lat 5	zł. 3,250.—	zł. 14,083.—
" " Jaszowskich Nr. hip. 354	zł. 8,645.—	
dopisano 6% za lat 5	zł. 2,593.50	zł. 11,238.50
" " suk. Rozenblat rb. 10.000	zł. 6,650.—	
" " Lipińskich „Waliny”	zł. 31,500.—	zł. 67,711.60

LOKACJE BANKOWE:

Bank Przemysłowców Radomskich w Likwid.	zł. 775.37.—	
" Ziemiański	zł. 2,200.—	
" Łódzki Oddział w Radomiu	zł. 1.—	zł. 2,956.37

RUCHOMOŚCI:

36 skarbonek	zł. 108.38	
--------------	------------	--

KASA:

Gotowizna	zł. 170.38	
		zł. 319,029.66

STAN CZYNNY:

Pasywa:

Bank Gospodarstwa Krajowego. Pożyczka z roku 1925 na budowę	zł. 47,000.—	
---	--------------	--

MAGISTRAT MIASTA RADOMIA:

Pożyczka z r. b. bez % na kanalizację Ochrony I	zł. 2,582.81	
Spłacono I ratę % za ½ roku od sumy hip., należnej nam od Magistratu	zł. 422.50	zł. 2,160.31
		zł. 49,160.31

STAN BIERNY

CZYSTY MAJĄTEK	zł. 269,869.35	
----------------	----------------	--

Bilans na 31 grudnia 1927 roku.

AKTYWA.

Nieruchomości	225,947.77
Papiery procent.	22,135.08
Lokacje hipoteczne	67,711.68
" bankowe	2,956.37
Ruchomości	108.38
Kasa	108.38
	319,029.66

PASYWA.

Bank Gosp. Kraj. dług z roku 1925	47,000.—
Magistr. pożycz.	2,160.31
Kapitał z r. 1926	267,579.08
Zwyżka z r. 1927	2,290.27
	269,869.35

Zamknięcie rachunków.

CZYNNE.

Składki	2,688.30
Ofiary	881.15
Imprezy	1,148.95
Procenty pobrane	11,396.57
Papiery procentowe:	
Zwyżka na kursie	7,110.68
	23,225.65

BIERNE.

Subsydja:	
Dom Pracy	8,400.—
Ochrona I	4,900.—
" III	2,497.—
Procenty wypłacone	2,846.52
Administracja	2,291.86
Zwyżka kapitału	2,290.27
	23,225.65

II. Zarząd Główny i Ogólne zestawienie rachunkowe.

Zarząd Główny w roku sprawozdawczym stanowili: M. Glogier (prezes), B. Zakrzewski i Wł. Krzyżanowski (zastępcy prezesa), J. Luboński (skarbnik), L. Listkiewicz (sekretarz), Jarzyńska, Przyłęcki, Kaczyna, ks. Sykuliński, Strzeszewska, Kuczyńska, Falkiewicz. Zarząd korzystał z lokalu w Banku Przemysłowców Radomskich za opłatą 25 zł. miesięcznie z opałem i światłem. Przy Zarządzie pracowali: F. Hertel w charakterze prowadzącego rachunkowość z płacą 100 zł. miesięcznie, oraz p. Woyniłłowicz w charakterze Inkasenta z płacą 50 zł. miesięcznie. Zarząd odbył w roku sprawozdawczym 11 posiedzeń, korespondencji załatwiono 163.

WPŁYWY:

WYDATKI:

Ogólne sprawozdanie rachunkowe.

Gotówka z roku 1926	298 zł. 91 gr.	Deficyt z roku 1926	8,974 zł. 03 gr.
Z kasy głównej	15,797 " —	Administracja	6,430 " —
" Opieki Społecznej	18,562 " —	Służba	5,494 " —
" Województwa	400 " —	Opał	4,018 " 03
Ofiary	4,735 " 67	Światło	1,134 " 01
Z Przemysłu	20,471 " 61	Zywność	40,341 " 03
" Gospodarst. domow.	1,132 " 60	Odzież	3,964 " 63
Opłata od dzieci	275 " —	Potrzeby szkolne	525 " 55
" " internatek.	11,547 " 42	Inwentarz i remont	2,030 " 43
Imprezy	2,228 " 56	Hygiena i porządki	1,785 " 72
		Czynsz najmu lokalu	504 " 66
		Podatki	120 " 12
		Gotówka na rok 1928	124 " 56
	75,446 zł. 77 gr.		75,446 zł. 77 gr.

III. Ochrona I-sza (Dom Sierot św. Antoniego).

Ochrona mieści się w domu własnym przy ul. Stare Miasto Nr. 7. w którym w roku sprawozdawczym przeprowadzono gruntowny remont oraz zaprowadzono kanalizację na co wydatkowano 7676 zł. 60 gr. Ochrona utrzymywała 50 chłopców w wieku od lat 2 i ½ do 19-tu. Jeden ze starszych wychowawców jest na III kursie Seminarjum Naucz., sześciu w miejscowej szkole rzemieślniczej 26-ciu w szkole powszechnej, 17 najmłodszych pozostaje w domu pod opieką Wychowawczyni. Zdrowotność wśród wychowawców Ochrony była naogół zadawalniająca głównie dzięki spędzeniu lata w lasach Kozienickich w bardzo dobrych warunkach klimatycznych. 13 wychowawców Ochrony dotkniętych jaglicą oczu pozostawało na kuracji w Stradomiu pod Częstochową. W chwilach wolnych od zajęć szkolnych starsi chłopcy pomagali w gospodarstwie, pletli słomianki, trudnili się naprawą obuwia pod kierunkiem miejscowego szewca. Stała tkaczka na warstacie niestety starej konstrukcji, tka materiały na bieliznę i ubranie dla wychowawców. Biblioteka Ochrony, przy stałej pomocy uczniów II gimnazjum państwowego powiększyła się. zaś miejscowe Koło Polek zaprenumerowało dla dzieci „Płomyczek” i wypożycza „Iskry”. Koło miłośników ogrodnictwa na zwróconą doń prośbę odpowiedziało przychylnie i niebawem dzieci ochrony znajdą się w posiadaniu każdej własnej doniczki. Zarząd Ochrony w roku sprawozdawczym składali: ks. Bielski, Jarzyńska, Kind, Krzyżanowska, Majewska, Piątkowska, Przyjałkowska, Saska Józefa, Saski Jan, Ufniarski.

WPŁYWY:

WYDATKI:

Z Kasy głównej	4,900 zł. — gr.	Deficyt z roku 1926	410 zł. 19 gr.
" Opieki Społecznej	12,059 " —	Administracja	2,710 " —
" Województwa	400 " —	Służba	2,050 " —
Ofiary	2,024 " —	Opał	1,119 " 50
Imprezy	1,328 " 06	Światło	161 " 17
Opłata od internatek	1,367 " 50	Hygiena i porządki	544 " 80
Gospodarst. domowe	832 " 60	Zywność	12,943 " 99
Wyroby własne	165 " —	Odzież	2,125 " 70
		Materiały piśmienne	217 " 02
		Inwentarz i remont	703 " 50
		Inspekcja kolonji	87 " —
		Gotówka na rok 1928	3 " 83
	23,076 zł. 70 gr.		23,076 zł. 70 gr.

**w skład którego wchodzi: Ochrona II-ga (Dom Sierot Św. Rodziny),
Ochrona IV-ta i Przysiężnik dla Starców wraz ze Schroniskiem
dla Emerytek.**

Wszystkie wyżej wymienione Instytucje mieszczą się w domu własnym przy ul. Świeżej Nr. 1, mają jeden Zarząd i korzystają ze wspólnego personelu administracyjnego i służbowego. Ochrona II-ga utrzymywała w roku sprawozdawczym 45—47 stałych pensionarzy dziewcząt w wieku od lat 8 do 18-tu. Wychowanki przechodzą kurs szkoły powszechnej, zdolniejsze 7 oddziałów mniej zdolne 4. Oprócz robót potrzebnych każdej kobiecie, a więc szycia, cerowania, obrobiania, robienia na drutach pończoch i rękawiczek i t. p., w ochronie ma zastosowanie jako praca zarobkowa czapnictwo i szycie ubrań, które w roku sprawozdawczym przyniosło czystego dochodu 20.306 zł. 61 gr. Ochrona IV-ta dla dzieci przychodnich dawała w roku sprawozdawczym opiekę 60 chłopcom i 80 dziewczętom. W ochronie mają zastosowanie wyroby z rafii, gliny, grochu, wyszywanie włóczką i jedwabiem i inne lepsze prace, oraz gry i zabawy mające na celu rozwój umysłowy i estetyczny.

W Przytułku dla starców i schronisku dla Emerytek mieściło się w roku sprawozdawczym 37 kobiet i 3 mężczyzn. Pensjonarze, w miarę możliwości pracy, byli zatrudnieni robotami w rodzaju skrobania kartofli, darcia pierza, plectenia słomianek i t. p. Sprawozdanie rachunkowe przedstawia się w cyfrach następujących:

WPŁYWY:		WYDATKI:	
Z Kasy głównej . . .	8,400 zł. — gr.	Deficyt z roku 1926	8.563 zł. 84 gr.
„ Opieki Społecznej . .	4,596 „ — „	Administracja	1.500 „ — „
Ofiary	1,437 „ 23 „	Służba	3.064 „ — „
Imprezy	900 „ 50 „	Światło	813 „ 09 „
Z przemysłu	20,306 „ 61 „	Opał	2.417 „ 33 „
„ Pensjonatu	10,179 „ 92 „	Zywność	25.540 „ 37 „
„ Ogrodu	300 „ — „	Odzież	2.088 „ 53 „
		Inwent. i remont . . .	1.173 „ 53 „
		Higiena i porządki . .	585 „ 12 „
		Potrzeby szkolne . . .	254 „ 33 „
		Podatki	120 „ 12 „
	46,120 zł. 26 gr.		46.120 zł. 26 gr.

mieści się w szczupłym pozostawiającym wiele do życzenia lokalu wynajętym przy ul. Skaryszewskiej Nr. 17. Ochrona ma na celu, by dzieci ludzi biednych nie pozostawały bez opieki podczas nieobecności rodziców zajętych pracą zarobkową. W roku sprawozdawczym Ochrona dawała opiekę 88 dzieciom od lat 3 do 8-iu. Dzieci pozostawały w Ochronie od 9 do 3, w zimie i od 9 do 4, w lecie i otrzymywały raz na dzień gorącą zupę, dobrze okraszoną i kawałek chleba. Zajęcia i zabawy prowadzono metodą freblowską. Zarząd ochrony stanowili: pp. Babczowa, dr. Erlich, Ferencowiczowa, Kiersnowska, Niemirkowa (Sekretarz), Paszkowska, Puszczynska (Opiekunka) ks. Sykulski, Szwarc, Szaniawska, M. Wy-

WPŁATY		WYDATKI	
Gotówka z r. 1926	298 zł. 91 gr.	Administracja	2.220 zł. — gr.
Z Kasy głównej	2.497 „ — „	Służba	380 „ — „
Z Opieki Społecznej	1.905 „ — „	Światło	159 „ 75 „
Ofiary pieniężne	551 „ — „	Czynsz	504 „ 66 „
„ w naturze	722 „ 90 „	Opał	481 „ 20 „
Oplaty za dzieci	200 „ — „	Inwentarz i remont	153 „ 40 „
Oplaty za naukę	75 „ — „	Materiały piśmienne	54 „ 20 „
		Żywność	1.856 „ 67 „
		Higiena i porządek	319 „ 20 „
		Gotówka	120 „ 73 „
	6.249 zł. 81 gr.		6.249 zł. 81 gr.

Liczba członków wynosząca w roku 1926-tym 462 w roku sprawozdawczym powiększyła się do liczby 474 z nadmienieniem, że oprócz tego Towarzystwo posiada 100 członków — ofiarodawców opłacających składkę niższą od obowiązującej członków stałych.

W następujących Instytucjach niżej wymienione osoby łaskawie podjęły się przyjmowania zapisów i składek członkowskich: 1) Gimnazjum żeńskie M. Gajl — Dyr. M. Gajl, 2) Gimnazjum męskie im. Kochanowskiego — Dyr. Egiejan, 3) Gimnazjum żeńskie im. Konopnickiej — J. Chojkova, 4) Sąd Okręgowy — M. Dąbrowska, 5) Hypoteka i Notariat — Not. J. Luboński, 6) Dyr. Kolejowa — Wydż. Handl., 7) Dyrekcja lasów — Państw. — J. Wojciechowski, 8) Zarząd Poczty i Telegrafu — Naczelnik, 9) Bank Polski — p. Boruta, 10) Sejmik Radomski — p. Przyjałkowski, 11) Gremjum Adwokackie — p. T. Przyłęcki, 12) Bank Ziemiański — K. Janowska, 13) Browar J. Saski — p. J. Saski, 14) Zarząd Tow. Dobr. — p. F. Hertel.

Powtarzamy, że w obecnem położeniu, gdy nie tylko cele kulturalno-społeczne, ale nawet instytucje o charakterze państwowym, często pukają do ofiarności publicznej utarte dotąd sposoby zbierania funduszków drogą t. zw. imprez dochodowych i przeróżnej karoty, nawet przy dużym nakładzie pracy, starań i kosztów, dają nikłe przeważnie rezultaty i że wobec tego dla podtrzymania tej, niewątpliwie pożytecznej, od pół wieku z górą na terenie Radomia działającej instytucji, jaką jest Towarzystwo Dobroczynności, jedynie wskazaniem byłoby dobrowolne opodatkowanie się w wysokości chociażby złotówki miesięcznie możliwie największej ilości osób, przy jednoczesnem zaniechaniu wszelkiego rodzaju karoty widowisk, zabaw, bali i t. p.

O propagowanie tej zasadniczej myśli Zarząd Tow. Dobr. gorąco prosi, składając wszystkim dotychczasowym Ofiarodawcom i Dobrodziejom Towarzystwa bezimiennie Staropolskie „Bóg zapłać“.

Składki	2,500	zł. — gr.	Należne procenty	2,850	zł. — gr.
Ofiary pieniężne	7,000	" — "	Administracja	9,300	" — "
" rzeczowe	2,000	" — "	Służba	5,500	" — "
Opieka Społeczna	9,000	" — "	Opał	4,000	" — "
Dochód z przemysłu	17,000	" — "	Światło	1,200	" — "
" z gospodar.	1,200	" — "	Życie	40,500	" — "
Opłata za dzieci	500	" — "	Odzież	4,000	" — "
" od internatek	12,000	" — "	Potrzeby szkolne	600	" — "
Imprezy dochodowe	2,500	" — "	Remont i uzupeł. inwen.	3,000	" — "
Procenty do pobrania	3,825	" — "	Hygiena	1,500	" — "
Deficyt	16,820	" — "	Czynsz na lokal	550	" — "
			Zdrowotność	500	" — "
			Na spłatę pożycz. Mag.	845	" — "
	74,345	zł. — gr.		74,345	zł. — gr.

Skarbnik (—) *J. Luboński.*

Księgowy (—) *Fr. Hertel.*

Działo się dnia 2 stycznia 1928 roku w Radomiu.

Niżej podpisani Członkowie Komisji Rewizyjnej, powołani uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Radomskiego Towarzystwa Dobroczynności, przystąpili w dniu dzisiejszym do rewizji Kasy rzeczowego Towarzystwa. Rewizję rozpoczęto od przeliczenia gotówki, której znaleziono złotych 170 gr. 38, zgodnie z saldem Kasy. Następnie sprawdzono szczegółowo wszystkie pozycje kwitarjusza przychodowego za rok 1927, od Nr. 287 do Nr. 445 i kwitarjusza rozchodowego za rok 1927, od Nr. 141 do Nr. 233, z księgą kasową i z dowodami kasowymi.

Według powyższych dokumentów było w roku 1927,	
przychodu	zł. 52029 gr. 94
pozostałość na dn. 1 stycznia 1927 r.	„ 13 gr. 75
Ogółem przychód wynosił	zł. 52043 gr. 69
Rozchodu było	„ 51873 gr. 31
Pozostałość na dn. 1 stycznia 1928 r. wynosi:	„ 170 gr. 38

Sumy te są zgodne z księgami i dowodami kasowymi.

Wreszcie znaleziono w Kasie Walory następujące: Listy Zastawne 4 i $1\frac{1}{2}$ % Ziemskie na sumę zł. 38280, z kuponem płatnym 22 grudnia 1927 roku i Obligacje 5% Polskiej Pożyczki Konwersyjnej z roku 1924 na sumę zł. 478, z kuponem płatnym w dniu dzisiejszym. Walory te są zgodne z inwentarzem, sporządzonym na dn. 31 grudnia 1927 r.

Przeczytano, przyjęto i podpisano:

(—) Z. Woszczyński.

(—) *A. Niemirko.*

(—) *P. Baltutis.*

Działo się w Radomiu dnia 8 marca 1928 roku w lokalu Radomskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Niżej podpisani Członkowie Komisji Rewizyjnej Radomskiego Towarzystwa Dobroczynności przystąpili w dniu dzisiejszym do sprawdzenia i rachunkowości Towarzystwa za rok 1927, oraz budżetu na rok 1928, powołując się co do sprawdzenia Kasy Towarzystwa na protokół z dnia 2-go stycznia 1928 r.

Bilans uformowany na dzień 31 grudnia 1927 roku, wykazuje w aktywach i pasywach sumę 319029 złotych 66 groszy, z nadwyżką majątku na sumę 2290 zł. 27 gr. Bilans jest zgodny z księgami Towarzystwa i zestawiony został prawidłowo. Jedynie pozycja wykazująca 755 zł. 37 gr., jako lokatę w b. Banku Przemysłowców Radomskich, wydaje się Komisji dosyć trudną do zrealizowania i wypadłoby pozycję tę zapisać, jako pozycję bilansową „wątpliwą“. Również prawidłowo zestawiony jest rachunek wpływów i wydatków za rok 1927, tu zwraca uwagę znaczne powiększenie sumy na subsydia dla Zakładów Towarzystwa: ze złotych 5156 gr. 06 do złotych 15797. Rachunek ten, sprawdzony z księgami kasowymi buchalteryjnymi, oraz z dowodami, uwag nie naszcęca.

Budżet na rok 1928 wykazuje w dochodach zł. 57525 i w wydatkach zł. 74345, spodziewany więc niedobór wynosi zł. 16820. W roku zeszłym odpowiednie liczby wynosiły zł. 9636 gr. 40, zł. 12220 i zł. 2583 gr. 60.

Wobec znacznego podniesienia się cen w roku zeszłym budżet ten został przeczerpany, w roku bieżącym ceny się podniosły i jeszcze się podniosą wobec czego Komisji trudno jest stwierdzić kategorycznie, czy Budżet ten zestawiony został prawidłowo i uważa dokument ten, jako zestawiony dla celów li tylko orientacyjnych. W każdym bądź razie Komisja kładzie nacisk na wyszukanie źródła na pokrycie deficytu i na zachowanie możliwie oszczędności w wydatkach.

Sprawozdanie Towarzystwa dokładnie i przejrzystie przedstawia jego działalność w roku 1927.

Wreszcie Komisja stwierdza gorliwą i owocną pracę Zarządu i dokładne prowadzenie rachunkowości Towarzystwa.

Przeczytano, przyjęto i podpisano:

(—) Z. Woszczyński.

(—) *A. Niemirko.*